

DATO: 29.11.2017

Sagsnr.2017-1393

K E N D E L S E

Sagens parter:

I denne sag har [klager 1] og [klager 2] klaget over [indklagede], [bynavn].

Klagens tema:

[Klager 1] og [klager 2], der var arvinger i et dødsbo, har klaget over, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik ved at lade sig udpege som bobestyrer i dødsboet, og ved under boets behandling at have anlagt sag på vegne af afdødes ægtefælle mod [klager 1] og [klager 2].

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 4. maj 2017.

Sagsfremstilling:

[Indklagede] har oplyst, at ægtefællerne [X] og [Y] i december 2013 kontaktede ham, og at han bistod dem i forbindelse med oprettelse af en række civilretlige dokumenter.

[Klager 1] og [klager 2] har oplyst, at [indklagede] bl.a. bistod i forbindelse med [X] og [Y] oprettelse af et testamente og en ægtepagt, samt en gaveægtepagt, hvorved [X] overdrog en fast ejendom som gave til [Y]. Herudover bistod [indklagede] i

forbindelse med tilbagekaldelse af en fuldmagt fra [X] til [klager 1] og [klager 2] og udarbejdelse af en fuldmagt, der gav [Y] fuld rådighed over [X]s formue. Endvidere bistod [indklagede] ved udarbejdelse af en begunstigelsesbestemmelse vedrørende [X]s ratepension. [Indklagede] bistod herudover [Y] i forbindelse med, at hun ikke ønskede, at [klager 1] og [klager 2] skulle besøge [X], herunder ved at forsøge at få etableret et polititilhold.

Ved Advokatnævnet kendelse af 24. juni 2016, sagsnr. [sagsnr.], blev [klager 1] og [klager 2]s klage over [indklagede] for en del afvist med henvisning til manglende retlig interesse, og nævnet frifandt i øvrigt [indklagede] for at være gået videre end berettiget varetagelse af klientinteresser krævede.

[Klager 1] og [klager 2] ansøgte Statsforvaltningen om, at der blev iværksat værgemål for [X], der omfattede økonomiske forhold. [Indklagede] bistod [X] og [Y] vedrørende værgemålet.

Ved afgørelse af 6. oktober 2016 iværksatte Statsforvaltningen værgemål for [X] vedrørende økonomiske forhold. Af afgørelsen fremgik bl.a.:

"[Indklagede] har oplyst, at han repræsenterer dig og din ægtefælle [Y]. Han har tidligere oplyst, at der er behov for et økonomisk værgemål for at sikre, at der er ordnede forhold omkring varetagelse af dine økonomiske forhold og for at sikre, at dine døtre ikke kan få indflydelse på dine økonomiske forhold.

[...]

Vi er opmærksomme på, at [indklagede] den 2. august 2016 har oplyst, at han vurderer, at der ikke længere er behov for iværksættelse af værgemål for dig. [Indklagede] har oplyst, at du i 2013 udstedte en fremtidsfuldmagt til [Y], som hun efterfølgende har benyttet til at varetage dine økonomiske forhold. [...]"

X afgik ved døden den 20. oktober 2016. Han efterlod ægtefællen [Y] og

særbørnene [klager 1] og [klager 2].

Ved e-mail af 25. oktober 2016 til Skifteretten i [bynavn] skrev [klager 1] bl.a.:

"Der har i en årrække været betydelige konflikter i familien, og [Y] har de seneste knapt 2 år afskåret os fra kontakt med vores far. Vi er bekendt med, at der i perioden efter, at vores far fik en svær apopleksi i september 2012, er sket ændringer af såvel særevejægtepagt som testamente. [Indklagede], [bynavn], har bistået [Y] i disse transaktioner.

Som situationen foreligger, er der efter vores opfattelse behov for en fuldstændig uafhængig bobestyrer, hvilket indebærer, at vi ikke mener, at [indklagede] kan varetage rollen som bobestyrer."

Skifteretten i [bynavn] udpegede den 22. november 2016 [indklagede] som bobestyrer i boet efter [X].

Ved brev af 27. januar 2017 til Skifteretten i [bynavn] skrev advokat [A] på vegne af [klager 1] og [klager 2] bl.a.:

"I ovennævnte sag skal jeg endnu engang anmode om, at Skifteretten forholder sig til, om [indklagede] kan fortsætte som bobestyrer.

Efter min opfattelse kan [indklagede] ikke fortsætte som bobestyrer, da han er inhabil.

[...]

Jeg har allerede den 14. december 2016 anmodet Skifteretten om, at [indklagede] ikke skulle fungere som bobestyrer, hvilket imidlertid ikke har fået [indklagede] til at fratræde. Tværtimod er han meget ivrig i relation til at fremme sagsbehandlingen.

[...]

Til støtte herfor skal det gøres gældende;

- at mine klienter har rejst ugyldighedsindsigelser overfor testamentet dateret den 4. december 2013 (bilag 5) samt tillægget til ægtepagten dateret den 20. december 2013 (bilag 6) begge dokumenter konciperet af [indklagede]. Såfremt mine klienter måtte få medhold i dette, vil bobestyrerindsættelsen i testamentet dateret den 4. december 2013 være ugyldig,
- at [indklagede] har været advokat for [Y] i forbindelse med overdragelse af en ejendom som gave fra [X] til [Y] (bilag 7). Denne gaveoverdragelse vil mine klienter kræve tilsidesat under sagen,
- at en tilsidesættelse af nævnte dokumenter vil indebære, at [Y] ikke er arveberettiget efter [X], eller berettiget til boslod eller ejendommen,
- at [indklagede] har repræsenteret [Y] både før og efter [X]s død i forhold til mine klienter samt i forbindelse med behandlingen af boet,
- at [indklagede] reelt har fungeret som advokat for [Y] under skiftet og ikke har forholdt sig upartisk i relation til, om der er grundlag for mine klienters indsigelser imod dokumenterne,
- at [indklagede] på vegne [Y] har indgivet politianmeldelse imod mine klienter under skiftebehandlingen under henvisning til, at mine klienter har fremlagt kontoudtog fra [X]s konto, som dokumenterede, at der tilsyneladende er købt smykker for et betragteligt beløb umiddelbart før [X]s død. [Indklagede] har ikke forholdt sig hertil, ligesom han ikke har medtaget aktiverne i en foreløbig opgørelse af boet,
- at [indklagede], efter at boet er udleveret til skifte, på vegne [Y], har anlagt sag mod mine klienter omkring udbetaling af en ratepension (bilag 8 og 9). Mine klienter har gjort indsigelser mod gyldigheden af en begunstigelsesbestemmelse i pensionsordningen (bilag 10), som er konciperet af [indklagede]. Svarskrift i sagen vedlægges som bilag 11,
- at [indklagede] i realiteten repræsenterede [Y] i forbindelse med værgemålssagen om [X] som medførte, at Statsforvaltningen traf beslutning om at iværksætte et værgemål over [X] den 6. oktober 2016. [Indklagede] forsøgte i øvrigt at gennemføre, at enten [indklagede], [Y] eller hendes

- veninde [Z] blev beskikket som værge,*
- at [indklagede] har repræsenteret [Y] i et meget konfliktfyldt forhold mellem mine klienter og [Y] medens [X] var levende og har medvirket til, at mine klienter ikke kunne besøge deres far, og*
 - at [indklagede] i sine bestræbelser på at varetage [Y]s interesser, har anvendt en retorik og udvist en adfærd, således at mine klienter med rette ikke har tilliden til, at han behandler boet uafhængigt.”*

[Indklagede] har oplyst, at han i forbindelse med boets behandling orienterede [klager 1] og [klager 2] og deres advokat om bobehandlingen.

Ved brev af 31. januar 2017 til advokat [A] skrev [indklagede] bl.a.:

”Jeg har modtaget Deres forskellige skrivelser. Jeg er slet ikke enig med Dem, og jeg er ikke inhabil hverken som bobestyrer eller som advokat for [Y].

Jeg må desværre med dyb beklagelse meddele, at jeg for kort tid siden fik konstateret en [...]. Resultatet af disse kender jeg selv sagt ikke; men det afklares i løbet af så kort tids om muligt, og den aktuelle status kan så formentlig ikke være til uglæde for Deres klienter [...].”

Ved Skifteretten i [bynavn]s kendelse af 2. februar 2017 afsatte skifteretten [indklagede] som bobestyrer. Af kendelsen fremgik bl.a.:

”Skifteretten udleverede den 22. november 2016 boet til bobestyrerbehandling ved [indklagede].

Afdøde har i et gensidigt testamente mellem afdøde og ægtefælle [Y] af 4. december 2013 indsat [indklagede] som bobestyrer. Testamentet er udfærdiget af [indklagede]. I henhold til testamentet begunstiges ægtefællen på bekostning af afdødes særlivsarvinger [klager 1] og [klager 2].

Bobestyrer [indklagede] har endvidere medvirket til udfærdigelse af et tillæg til en ægtepagt mellem afdøde og ægtefællen [Y] af 20. december 2013, hvorefter det bestemmes, at alt hvad der hidtil har tilhørt ægtefællerne som særeje, i henhold til ægtepagt af 2. november 2009 skal være fælleseje.

Bobestyrer [indklagede] har herudover medvirket til udfærdigelse af gaveægtepagt mellem afdøde og ægtefællen [Y] af 13. april 2015, hvorefter afdøde overdrog afdødes ejendom til [Y] som gave.

Den 16. december 2016 har [indklagede] som partsrepræsentant for den efterlevende ægtefælle [Y] anlagt sag mod boets øvrige arvinger [klager 1] og [klager 2] med påstand om, at de tilpligtes at anerkende, at et ratepensionsdepot til en kursværdi på 4.768.155 kr. skal fordeles således, at ægtefællen udtager halvdelen, mens resten deles mellem afdødes særbørn og at afkastkonti fordeles på samme måde. Fordelingen er i henhold til en begunstigelsesklausul af 4. februar 2014 udarbejdet af bobestyrer [indklagede].

Det er oplyst, at særlivsarvingerne [klager 1] og [klager 2] under dødsboskiftet vil anfægte gyldigheden af de ovennævnte dokumenter under henvisning til, at [Y] har udnyttet afdødes svaghedstilstand som følge af to blodpropper i 2012 til at få ham til at underskrive disse. Det må således lægges til grund, at der under skiftet er et modsætningsforhold mellem på den ene side arvingen [Y] og på den anden side arvingerne [klager 1] og [klager 2].

Som følge af bobestyrer [indklagede]s nære klientrelation til arvingen [Y], og da denne relation knytter sig til de tvistpunkter, der er mellem arvingerne, er der en sådan tvivl om bobestyrerens fuldstændige upartiskhed, at bobestyreren må anses for inhabil.”

Skifteretten i [bynavn] afsagde den 17. august 2017 kendelse omkring [indklagede]s salær i forbindelse med behandlingen af boet efter [X] som bobestyrer. Af kendelsen fremgik bl.a.:

"Som partsrepræsentant for efterlevende ægtefælle [Y] anlagde [indklagede] midt i december 2016 sag mod boets øvrige arvinger, [klager 1] og [klager 2]. Sagen vedrørte blandt andet spørgsmålet om fordeling af et ratepensionsdepot. Skifteretten finder således, at [indklagede] allerede på et tidligt tidspunkt i bobehandlingen har måtte indse, at der var betragtelig tvivl om hans habilitet."

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

[Klager 1] og [klager 2] har påstået, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik ved at lade sig udpege som bobestyrer i et dødsbo, og ved under boets behandling at have anlagt sag på vegne af afdødes ægtefælle [Y] mod [klager 1] og [klager 2].

[Klager 1] og [klager 2] har til støtte herfor særligt gjort gældende, at [indklagede] fra starten burde have været klar over, at han ikke kunne påtage sig hvervet som bobestyrer på grund af inhabilitet.

[Klager 1] og [klager 2] har endvidere gjort gældende, at [indklagede] var inhabil, da han på [Y]s vegne under boets behandling udtog stævning mod [klager 1] og [klager 2] vedrørende ratepensionen. [Indklagede] varetog endvidere [Y]s interesser under bobehandlingen ved at tage initiativ til at indhente lægelige udtalelser om afdøde, efter at han var klar over, at afdøde skulle obducere, og ved at korrespondere med politiet omkring obduktionen.

[Klager 1] og [klager 2] har videre bl.a. gjort gældende, at det forhold, at skifteretten afsatte [indklagede] på grund af inhabilitet ikke ændrer ved, at [indklagede] både i forbindelse med udpegning som bobestyrer og efterfølgende selv havde en forpligtelse til at forholde sig til spørgsmålet. [Indklagede] burde aldrig have ladet sig udpege som bobestyrer, ligesom han under sagsbehandlingen burde have indset, at han var inhabil.

Indklagede:

–

[Indklagede] har påstået afvisning, subsidiært frifindelse.

Til støtte for afvisningspåstanden har [indklagede] særligt gjort gældende, at sagen henhører under skifteretten. [Indklagede] har endvidere anført, at skifteretten udtømmende har reageret overfor de forhold, som [klager 1] og [klager 2] er utilfredse med.

Til støtte for frifindelsespåstanden har [indklagede] navnlig gjort gældende, at det ikke kan kritiseres, at han påtog sig at være advokat for [X] og denne ægtefælle [Y].

[Indklagede] har endvidere gjort gældende, at han var indsat som bobestyrer i afdødes testamente, og at den efterlevende ægtefælle [Y] ønskede dette. Det var derfor hans pligt at påtage sig arbejdet, selvom han helst havde været foruden. Hertil kom, at det for afdøde [X] var vigtigt, at [indklagede] bistod ægtefællen [Y] bedst muligt efter [X]s død. [Indklagede] var advokat for både [X] og [Y].

[Indklagede] har endvidere gjort gældende, at [klager 1] og [klager 2]s henvendelse til skifteretten vedrørende bobestyrervalget forelå før skifteretten udpegede [indklagede] som bobestyrer. Herudover fremgik det af de til skifteretten fremsendte dokumenter, at [indklagede] havde konciperet dokumenterne.

[Indklagede] har videre gjort gældende, at han var indforstået med at udtræde af sagen, og at han havde meddelt advokat [A], at han havde fået et [alvorligt] helbredsproblem og udtrådte af sagerne.

[Indklagede] har derudover anført, at klagespørgsmålet vedrører adskillige emner, som tidligere har været behandlet af Advokatnævnet, jf. Advokatnævnets kendelse af 24. juni 2016 under sagsnr. [sagsnr.] vedrørende samme parter.

[Indklagede] har endelig gjort gældende, at [klager 1] og [klager 2]s synspunkter omkring ægtefællernes formueforhold ikke er i overensstemmelse med almen jura

eller social forståelse og adfærd.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 5 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

Det henhører som udgangspunkt under skifterettens kompetence at vurdere, hvorvidt en advokat, der er antaget af skifteretten til at behandle et dødsbo som bobestyrer, er inhabil i forhold til at udføre det hverv, som advokaten er antaget til at udføre.

Skifteretten i [bynavn] afsatte ved kendelse af 2. februar 2017 [indklagede] som bobestyrer i boet efter [X] under henvisning til, at [indklagede] måtte anses for inhabil.

[Klager 1] og [klager 2] har klaget til Advokatnævnet over, at [indklagede] under de foreliggende omstændigheder ikke burde have ladet sig udpege som bobestyrer, og at han ikke har varetaget boets og arvingernes interesser loyalt og upartisk. Disse spørgsmål rækker videre end skifterettens kompetence.

Advokatnævnet har herefter kompetence til at behandle klagen over, at [indklagede] befandt sig i en interessekonflikt, idet klagen drejer sig om, hvorvidt [indklagede] har tilsidesat god advokatskik ved at lade sig udpege og agere som bobestyrer i boet, uanset at han repræsenterede den ene arving [Y] i tvister over for arvingerne [klager 1] og [klager 2] både inden dødsfaldet og under boets behandling.

De nu fremkomne klagepunkter indgik ikke i forbindelse med Advokatnævnets

behandling af sagsnr. [sagsnr.].

[Indklagede] repræsenterede [X] og [Y] i forbindelse med oprettelse af ægtepagt, testamente, fuldmagt m.v. Endvidere bistod han ægtefællerne i forbindelse med værgemålssagen, der blev iværksat på baggrund af [klager 1] og [klager 2] anmodning til Statsforvaltningen. Efter skifteretten udleverede boet til [indklagede] til bobestyrerbehandling, anlagde [indklagede] på vegne af afdødes ægtefælle [Y] sag mod boets øvrige arvinger [klager 1] og [klager 2] vedrørende afdødes ratepension. Der var mellem arvingerne tvist om gyldigheden af afdødes testamentariske dispositioner m.v.

Advokatnævnet finder, at [indklagede] havde en nær klientrelation til og bistod [Y] både før og efter dødsfaldet vedrørende forhold, der havde betydning i forbindelse med behandlingen af dødsboet, og dermed i forhold til boets øvrige arvinger.

Advokatnævnet finder herefter, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, ved at lade sig udpege som bobestyrer og ved mens han var bobestyrer på vegne af den ene arving at have anlagt retssag mod boets øvrige arvinger.

Advokatnævnet pålægger som følge af det anførte, herunder at der er tale om flere tilsidesættelser af god advokatskik, og henset til, at [indklagede] i 2014 er pålagt sanktioner for tilsidesættelse af god advokatskik, [indklagede] en bøde på 30.000 kr. i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1.

[Indklagede] kan indbringe afgørelsen for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d.

Herefter bestemmes:

[Indklagede] pålægges en bøde til statskassen på 30.000 kr.

På nævnets vegne

Jørgen Lougart